عکس: تسنیم

«نظم جدید جهانی» و نقش ایران در تغییر معادلات بین‌الملل

عقلانیت گردش به شرق

روابط بین الملل

دکتر ابراهیم متقی
رئیس دانشکده علوم سیاسی دانشگاه تهران

تقسیم‌بندی روابط بین‌الملل به «غربی» و «شرقی» اساس روابط در دکترین بین‌الملل محسوب می‌شود و در ابتدای انقلاب ناظر به این تقسیم‌بندی شعار «نه شرقی و نه غربی» به عنوان اصلی‌ترین راهبرد سیاست خارجی در دستور کار قرار گرفت. اما پرسشی که این روزها بسامد بالایی پیدا کرده است اینکه آیا امروز در سیاست خارجی‌مان همچنان در همان مسیری که ابتدای انقلاب پیش گرفته بودیم، حرکت می‌کنیم یا منافع و مصالح امروز ایجاب می‌کند، مواضع دیگری اتخاذ کنیم؟

سیاست خارجی هر کشوری تابعی از ساختار نظام بین‌الملل است. از این‌رو، زمانی که ساختار دو قطبی باشد و کشوری همچون جمهوری اسلامی در یک تنهایی ژئوپلیتیکی و تنهایی راهبردی با رویکرد مقاومت قرار داشته باشد، طبیعتاً «سیاست نه شرقی نه غربی» موضوعیت خواهد یافت. در خصوص همین مباحث و انگاره‌ها، در کتابم «نظام دو قطبی و جنگ ایران و عراق» بر همین ساختار دو قطبی و تأثیری که بر محدودیت ایران در عرصه بین‌الملل داشته، تأکید کرده‌ام. شاهد این مدعا، فشار و تنگناهایی است که کشورهای اروپای شرقی، اتحاد شوروی، امریکا و اروپای غربی بر ایران وارد می‌کردند. در آن مقطع زمانی، از این وضعیت جهانی تحت عنوان «سلطه متوازن» سخن به میان می‌آمد.

زمانی که قدرت‌های بزرگ در وضعیت «سلطه متوازن» قرار می‌گیرند، یک «بازیگر انقلابی» قطعاً در فضای محدودیت قرار خواهد گرفت. اینجا است که ایران با اتکای به خود و با استراتژی خودیاری می‌کوشد تا الگوی رفتار و کنش خود را شکل داده و معنا ببخشد.

سوءهاضمه قدرت‌های بزرگ

در دوران بعد از جنگ سرد، ساختار نظام بین‌الملل با تغییراتی روبه‌رو شد. در دهه ۱۹۹۰ امریکایی‌ها توانستند یک نظم جدید جهانی را به نفع خود ایجاد کنند که البته این تفاوتی در وضعیت ایران ایجاد نمی‌کرد و ما همچنان در «وضعیت مقاومت» باقی ماندیم. از این زمان به بعد، ساختار نظام بین‌الملل به سمت «ساختار سلطه» رفت و این مسأله‌ای نبود که تنها از سوی ما طرح شده باشد، اتفاقاً خود امریکایی‌ها هم به آن معترف بودند و زبیگنیو برژینسکی در کتابی با عنوان «انتخاب؛ سلطه یا رهبری» از قرار گرفتن امریکا در وضعیت سلطه صحبت کرد و ایران را در مرکزیت نظام ضد سلطه قرار داد. چرا که به واقع ایران در مقابله با این نظام سلطه تحرکات بسیاری داشت.

اما نظم جهانی که امریکا به نفع خود طراحی کرده بود، چندان پایدار نماند، هلن کارر دانکوس در کتاب «برادر بزرگ‌تر» عنوان می‌کند که قدرت‌های بزرگ به خاطر سوءهاضمه دچار فروپاشی می‌شوند؛ یعنی آنقدر می‌بلعند که نمی‌توانند هضم کنند و امریکا این وضعیت را در قرن بیست و یک پیدا کرد؛ حمله به افغانستان و عراق قدرت او را تضعیف کرد و همین امر باعث شد تا در روسیه یک «جنبش مقاومت» به وجود آید و به دنبال آن، کارگزارانی که نگاه ناسیونالیسم ضدامریکایی و ضدمداخله‌گرایی اروپایی داشتند، سر برآوردند که نتیجه این امر ظهور پوتین بود. پوتین خیلی تلاش کرد که سیاست موازنه با امریکایی‌ها را در پیش بگیرد، اما احساس کرد که «سیاست موازنه» منجر به «سیاست سازش» خواهد شد و نتیجه این سازش هم از دست رفتن حوزه منطقه‌ای بود که روس‌ها در ابتدا از آن تحت عنوان جامعه مستقل مشترک‌المنافع یاد می‌کردند و اینجا بود که در یک وضعیت و فضای واکنشی واقع شدند. از اینجا بود که روسیه به سمت ایران کشش پیدا کرد؛ چرا که ایران در مرکزیت نظام ضد سلطه قرار داشت. بر این اساس، «شرق» امروز، به مثابه مقاومت است نه بلشویک شرق.

تعامل متوازن

در یک دوره‌ای، فضای دو قطبی در جهان حاکم بود و هر دو طرف شرقی و غربی هم علیه ایران متحد بودند. اما فضای فعلی کاملاً متفاوت است. در نظام سلطه جهانی، ایرانی که در شرایط تحریم و مقاومت قرار دارد، جاذبه پیدا کرده است و اینجا روسیه باید بین ایران و ایالات متحده یکی را انتخاب کند.

در نظم بین‌المللی امروز، ایالات متحده در فضای «کنش تهاجمی» و ایران در فضای «کنش تدافعی» قرار دارد و به همین دلیل است که سیاست خارجی روسیه متمایل به سیاست خارجی ایران می‌شود. برخی انصاف راهبردی ندارند و تحت تأثیر شبکه‌های معاند خارجی، ایران را مستعمره روسیه قلمداد می‌کنند؛ غافل از اینکه امروز تعامل ایران و روسیه، یک «تعامل متوازن» است اما یک نکته بسیار بنیادینی وجود دارد و آن این است که هنوز روسیه و چین نگاه‌شان به غرب، از نوع مماشات است؛ ولی نگاه ایران یک نگاه مقابله‌جویانه است.

ما در ایران دنبال «تغییر سیستم» **system change** هستیم، روسیه دنبال «تغییر سیستماتیک» **systemic change** است و چین دنبال «تغییر روندی» **processional change** است. در «تغییر سیستم» **system change** که ما در سیاست خارجی خود دنبال می‌کنیم هم با بازیگر(**actor**)، هم با ساختار(**structure**)، هم با سازکار (**process**) و هم با سرشت (**nature**) نظام سلطه جهانی مخالف هستیم و نظام جهانی مسلط را که مبتنی بر سلطه و توسعه‌گرایی است، برنمی‌تابیم و رویکردمان براندازی این سیستم و تغییر آن است.

اما در رویکرد «تغییر سیستماتیک» **systemic change** که روسیه در دستور کار دارد، نسبت به اصل نظام سلطه حساسیتی وجود ندارد، اما شکل‌بندی رفتاری، محل نقد و مخالفت است. به عبارت دیگر، روسیه نظام مسلط جهانی را قبول دارد ولی به شکلی موازی آن را می‌پذیرد و سلطه یکجانبه را برنمی‌تابد و می‌خواهد ساختار (**structure**) را تغییر دهد. اما چین دنبال «تغییر روندی» **change processional** و تغییر سازکارها است.

بازیگری ایران در «نظم جدید جهانی»

تغییر سیستم «**system change**» همواره در تفکر ایرانی وجود دارد، یعنی هم در ساختار دو قطبی دوره حضرت امام(ره) وجود داشت و هم در نظام سلطه جهانی امروز موضوعیت دارد. بنابراین اگر تغییری در روابط بین‌الملل و سیاست خارجی دیده می‌شود و چرخش‌هایی به سمت شرق احساس می‌شود؛ این تغییرات ناظر به نظام بین‌الملل و پیوستن برخی از بازیگران این فضا همچون چین و روسیه، به نظام فکری ماست.

بنابراین در پاسخ به آنانی که مدعی می‌شوند، منافع و مصالح امروز ما ایجاب می‌کند که مواضع متفاوتی اتخاذ کنیم، باید گفت نظم بین‌الملل به سمت ما چرخش پیدا کرده است، نه اینکه ما به سمت یکی از دو قطب شرق و غرب حرکت کرده باشیم. ما در همان موضع «تغییر سیستم» هستیم. این نکته بسیار مهمی است که نباید در خصوص نوع تعاملات بین‌المللی امروز و اکنون ایران اسلامی از نظر دور داشت.

> در پاسخ به آنانی که مدعی می‌شوند، منافع و مصالح امروز ما ایجاب می‌کند که در سیاست خارجی خود مواضع متفاوتی نسبت به ابتدای انقلاب اتخاذ کنیم، باید گفت: این «نظم جدید جهانی» است که امروز به سمت ما چرخش پیدا کرده است

مکتوب حاضر، متن ویرایش و تلخیص شده «ایران» از سخنرانی دکتر متقی است که در سلسله گفت‌وگوهای انتقادی «ارغنون خرد» با عنوان «عقلانیت گردش به شرق» در محل پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی و تمدنی وزارت علوم ارائه شد.

برش

نوع مواجهه کشورها با نظام سلطه

ما در ایران به دنبال «تغییر سیستم» نظام سلطه هستیم؛ یعنی هم با بازیگر، هم با ساختار، هم با سازکار و هم با سرشت نظام سلطه جهانی مخالف هستیم و نظام جهانی مسلط را که مبتنی بر سلطه و توسعه‌گرایی است، برنمی‌تابیم و رویکردمان براندازی این سیستم و تغییر آن است. اما در رویکرد «تغییر سیستماتیک» که روسیه در دستور کار دارد، نسبت به اصل نظام سلطه حساسیتی وجود ندارد، اما شکل‌بندی رفتاری، محل نقد و مخالفت آنان است. به عبارت دیگر، روسیه نظام مسلط جهانی را قبول دارد ولی به شکلی موازی آن را می‌پذیرد و سلطه یکجانبه را برنمی‌تابد و می‌خواهد ساختار را تغییر دهد، اما چین دنبال «تغییر روندی» و تغییر سازکارها است.

بانک ملت bank mellat

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۱۴۰۲/۱۰۷

الف) **مناقصه‌گزار:** بانک ملت
ب) **موضوع مناقصه:** خرید، نصب، راه‌اندازی، گارانتی و پشتیبانی ۱۲ دستگاه رایانه سرور با مارک و مدل HP DL380 G10
ج) **تضامین لازم برای شرکت در مناقصه:** ضمانت‌نامه بدون قید و شرط شرکت در مناقصه بانکی (غیر از بانک ملت) و یا ارائه چک بانکی/بین‌بانکی غیر از چک عادی مشتریان و یا فیش واریز نقدی به مبلغ ۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به حساب جاری جام به شماره ۲۰۲۴۰۱۳۵۹۵ به شناسه واریز ۱۴۰۲۱۷۵۰۰۱۰۱۰۷۱۲۲ (قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملت)
د) **مدارک مورد نیاز جهت دریافت اسناد مناقصه:** معرفی‌نامه و فیش واریز مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال به‌حساب جاری جام شماره ۲۰۲۴۰۱۰۲۶۵ با شناسه ۱۴۰۲۱۷۵۰۰۱۰۱۰۷۲۶۱ قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملت
هـ) **محل دریافت اسناد مناقصه:** تهران –خیابان طالقانی – مقابل ساختمان وزارت نفت – ساختمان شماره ۳۸۰ – طبقه ششم –واحد معاملات و قراردادها

شماره تماس: ۶۴۸۲۱۰۵۰-۶۴۸۲۱۱۸۰

جدول زمانی انجام مناقصه	
آغاز توزیع اسناد مناقصه	ساعت ۸ صبح مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۳
مهلت ارسال مدارک مناقصه	تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۳
تاریخ بازگشایی پاکت‌ها	رأس ساعت ۰۸:۳۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۴

اداره کل تدارکات واحد معاملات و قراردادها

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه و مجمع عمومی فوق‌العاده
شرکت سنگ آهن مرکزی ایران (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۴۹ و شناسه ملی ۱۰۸۴۰۰۰۷۹۶۰

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت دعوت می‌گردد تا در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که در **ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۰۴** و مجمع عمومی فوق‌العاده که در **ساعت ۱۰ صبح همان روز** در محل قانونی شرکت تشکیل می‌گردد حضور به‌هم رسانند.

دستور جلسه مجمع عمومی سالیانه
- انتخاب بازرس و سایر تصمیماتی که در صلاحیت مجمع عمومی سالیانه می‌باشد.

دستور جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده
- افزایش سرمایه از محل سود انباشته و سایر تصمیماتی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.

هیأت مدیره

مزایده عمومی فروش اقلام مازاد و ضایعاتی
شرکت پلیمر آریاساسول
شرکت پلیمر آریاساسول ARYA SASOL POLYMER COMPANY

شرکت پلیمر آریاساسول در نظر دارد اقلام مازاد و ضایعاتی زیر را از طریق مزایده واگذار نماید، لذا بدین وسیله از کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی فعال در این زمینه دعوت می‌شود، تا یک هفته پس از چاپ این آگهی با مراجعه به وبسایت شرکت به آدرس: http://www.aryasasol.com بخش تأمین‌کنندگان (مزایده و مناقصه)، ضمن کسب اطلاعات بیشتر درخصوص شرایط مزایده و دریافت فرم‌های مربوط، پس از بازدید از اقلام یاد شده (با هماهنگی قبلی)، فرم پیشنهاد قیمت و تضمین شرکت در مزایده را به‌همراه سایر اسناد و مدارک درخواست شده، در پاکت دربسته با ذکر موضوع و شماره مزایده، به آدرس: استان بوشهر، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس (عسلویه)، فاز یک پتروشیمی‌ها، شرکت پلیمر آریاساسول، دبیرخانه شرکت پلیمر آریاساسول، کمیسیون معاملات ارسال نمایند.

مزایده شماره ASPC-402/2117/S

ردیف	مشخصات اقلام	مقدار تقریبی سالانه	واحد
۱	ضایعات پلاستیک	۲۰۰،۰۰۰	کیلوگرم
۲	ضایعات پت	۲،۵۰۰	کیلوگرم
۳	ضایعات جامبوبگ	۱۵،۰۰۰	کیلوگرم
۴	تایر بدون رینگ	۱۰،۰۰۰	کیلوگرم
۵	تایر با رینگ	۳،۰۰۰	کیلوگرم
۶	باتری‌های ضایعاتی	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم
۷	شیلنگ‌های ضایعاتی	۱۰،۰۰۰	کیلوگرم

تلفن تماس: ۰۲۱۸۵۹۲۲۸۲۲ - ۰۲۱۸۵۹۲۲۹۱۶
واحد قراردادها- شرکت پلیمر آریاساسول

نبض تهران با برق می‌زند بهینه مصرف کنیم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای نوبت دوم

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ(سهامی خاص)

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در نظر دارد **اجرای عملیات نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه شبکه توزیع نیروی برق در محدوده منطقه برق مولوی** خود را به پیمانکار واجد شرایط از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی واگذار نماید.

● **شرح مختصری از کار:**

شماره مناقصه سامانه ستاد	۲۰۰۲۰۹۵۱۸۱۰۰۰۰۰۱
شماره مرجع مناقصه	۰۲۲۲۱۰۰۲۱
منطقه	مولوی
موضوع مناقصه	اجرای عملیات نگهداری و تعمیرات پیشگیرانه شبکه توزیع نیروی برق
مبلغ برآورد (ریال)	۱۵,۹۰۷,۲۵۱,۱۷۰
مبلغ ضمانت‌نامه فرآیند ارجاع کار (ریال)	۱,۲۹۶,۰۰۰,۰۰۰
مهلت فروش اسناد	از روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۳ لغایت روز یک‌شنبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۸
تاریخ تحویل اسناد به دستگاه مناقصه‌گزار	تا ساعت ۹ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۰
تاریخ بازگشایی اسناد مناقصه	تا ساعت ۱۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۰
محل تحویل و بازگشایی اسناد	تهران–میدان شهدا –ابتدای خیابان پیروزی– منطقه برق مولوی –شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ – اداره دبیرخانه و محل بازگشایی سالن جلسات منطقه

● **نوع سپرده فرآیند ارجاع کار:** به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا واریز وجه به‌حساب جاری شماره ۰۱۰۱۸۰۱۱۷۱۰۰۴ به‌نام شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ بانک صادرات شعبه ملاصدرا و یا بلوکه از حساب مطالبات تأیید شده نزد شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ ارائه نمایند.
به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

● **مبلغ فروش اسناد:** جهت شرکت در مناقصه، مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال به‌صورت الکترونیکی صرفاً از طریق درگاه پرداخت اینترنتی سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir – اقدام به خرید اسناد نمایند. ضمناً کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران، بازگشایی پاکت‌ها و اعلام و قبول برندگی از طریق همین درگاه انجام خواهد شد و مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۲۳ می‌باشد.

- به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل می‌شود، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

● **شرایط متقاضیان جهت شرکت در مناقصه:**
- داشتن گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری دررشته نیرو ازمعاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی) الزامی می‌باشد.
- داشتن گواهی‌نامه تأیید صلاحیت ایمنی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی الزامی می‌باشد.
- هزینه درج دو نوبت آگهی در روزنامه به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.

● **نشانی‌های کسب اطلاعات بیشتر:**
سایت شبکه اطلاع‌رسانی معاملات شرکت توانیر: www.tavanir.org.ir
سایت پایگاه ملی مناقصات: http://iets.mporg.ir
سایت شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ: http://www.tbtb.ir

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ(سهامی خاص)

آگهی مزایده عمومی نوبت اول
بیمه ایران

شرکت سهامی بیمه ایران درنظر دارد **انواع ضایعات و لوازم بازیافتی خودروهای تصادفی شعبه کرمانشاه** خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش برساند.
متقاضیان می‌بایست جهت دریافت شرایط شرکت در مزایده (صرفاً از طریق کارتابل خود در سامانه تدارکات الکترونیک) حداکثر تا **ساعت ۱۴ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۰** به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) مراجعه و حداکثر تا **ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۰** نسبت به بارگذاری پیشنهاد قیمت خود در سامانه مذکور و تحویل فیش سپرده به دبیرخانه کمیسیون معاملات اقدام نمایند.
جلسه کمیسیون مزایده رأس **ساعت ۱۰ روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۱** در آدرس: تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیرازی جنوبی، خیابان برزیل غربی، پلاک ۵۱، شرکت سهامی بیمه ایران تشکیل می‌گردد.
ضمناً سپرده شرکت در مزایده مبلغ ۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد که می‌بایست به صورت فیش نقدی یا ضمانت‌نامه بانکی باشد.

شماره مزایده ثبت شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت: ۱۰۰۲۰۰۱۰۳۸۰۰۰۰۰۳

دبیرخانه کمیسیون معاملات